TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 10.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	**Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor**
Tarih: **12-11-2026**	Esas No: **2/4036**

AR BSK.LIĞI
10 Kasım 2026
No:

TBMM
GENEL EVRAK
10 Kasım 2026
No: 1981246

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Cumhuriyet'i emanet ettiği Türk gençliğinin çağdaş, bilimsel ve nitelikli bir yükseköğrenime eşit koşullarda erişebilmesi; Anayasanın 2 nci maddesinde Cumhuriyetin temel nitelikleri arasında sayılan sosyal hukuk devleti ilkesinin ve 42 nci maddesinde güvence altına alınan eğitim ve öğrenim hakkının ayrılmaz bir gereğidir. Anayasanın 42 nci maddesinin ikinci fıkrasında devletin, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapacağı açıkça hüküm altına alınmıştır. Buna karşın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda 10 Kasım 2026 tarihinde Gençlik ve Spor Bakanlığının 399,7 milyar Türk lirası tutarındaki 2027 yılı bütçesinin görüşüldüğü süreçte, üniversite öğrencilerinin yaşadığı ağır barınma, beslenme ve geçim krizi ülke gündeminin en yakıcı sorunlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kasım 2026 başında 2026-2027 eğitim öğretim yılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu burs ve öğrenim kredisi başvuru sonuçlarının açıklanması ve taahhütname onay sürecinin başlamasıyla birlikte, mevcut burs ve kredi tutarlarının hayat pahalılığı karşısındaki yetersizliği bir kez daha gözler önüne serilmiştir. 2026 yılı itibarıyla ön lisans ve lisans öğrencilerine aylık 4 bin Türk lirası, yüksek lisans öğrencilerine 8 bin Türk lirası ve doktora öğrencilerine 12 bin Türk lirası olarak ödenen burs ve öğrenim kredisi; bir lisans öğrencisi için günlük yaklaşık 133 Türk lirasına karşılık gelmektedir. Bu tutar, büyükşehirler başta olmak üzere üniversite kentlerinde bir öğrencinin yalnızca günlük ulaşım ve tek öğün yemek giderini dahi karşılamaktan uzaktır. Sonuç olarak yüz binlerce dar gelirli aile çocuğu öğrenimini dondurmak, kayıt yaptırmamak ya da eğitimini aksatarak güvencesiz işlerde çalışmak zorunda kalmaktadır.

Yükseköğrenim gençliğinin karşı karşıya bulunduğu bir diğer yapısal sorun ise kamu yurtlarının kapasite ve fiziki güvenlik yetersizliği ile öğrenim kredisi borçlarının yarattığı borç sarmalıdır. Bakanlığa bağlı yurtlara başvuran pek çok öğrenci kontenjan yetersizliği nedeniyle açıkta kalmakta, fahiş konut kiraları veya özel yurt ücretleri karşısında çaresiz bırakılmaktadır. Öte yandan, ailesinin gelir düzeyi yetersiz olmasına rağmen burs kontenjanı sınırlılığı nedeniyle geri ödemeli öğrenim kredisi kullanmaya mecbur bırakılan gençlerimiz, mezuniyetlerinden iki yıl sonra henüz düzenli bir iş ve gelir elde edemedikleri halde vergi daireleri aracılığıyla borç takibine ve banka hesaplarına uygulanan elektronik hacizlere maruz kalmaktadır. Gençlerin hayata borçlu ve hacizli başlatılması sosyal devlet anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Anayasanın 2 nci, 10 uncu, 42 nci ve 58 inci maddeleri doğrultusunda hazırlanan bu Kanun Teklifi ile; 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda değişiklik yapılarak kamu yurtlarında kalan tüm öğrencilere günde üç öğün ücretsiz ve sağlıklı beslenme hizmeti sunulması, yurt başvurusu yaptığı halde kontenjan yetersizliği nedeniyle yerleştirilemeyen öğrencilere net asgari ücretin üçte biri oranında karşılıksız kira ve barınma desteği verilmesi, yurtların asansör ve yangın güvenliği denetimlerinin ilgili meslek odalarıyla birlikte her yarıyıl zorunlu olarak yapılması, aylık burs ve öğrenim kredisi tutarlarının

net asgari ücrete endekslenerek ön lisans ve lisans öğrencileri için net asgari ücretin yüzde kırkından az olamaması, dar gelirli öğrencilere borçlandırıcı kredi yerine doğrudan karşılıksız burs verilmesi ve öğrenim kredisi geri ödemelerinin mezunların düzenli bir işe girerek net asgari ücretin en az iki katı gelir elde etmeye başladıkları tarihe kadar ertelenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 2 nci maddesine eklenen fıkralar çerçevesinde; Bakanlığa bağlı yükseköğrenim öğrenci yurtlarında barınan öğrencilere günde üç öğün ücretsiz, yeterli ve dengeli beslenme hizmeti sunulması yasal güvenceye bağlanmaktadır. Ayrıca ailesinin ikamet ettiği il dışında örgün yükseköğrenim gören ve yurt başvurusu yaptığı halde kontenjan yetersizliği sebebiyle kamu yurduna yerleştirilemeyen öğrencilere, yurda yerleşinceye kadar her ay net asgari ücretin üçte biri tutarında geri ödemesiz kira ve barınma yardımı ödenmesi; yurt binalarının deprem, yangın ve asansör güvenliği denetimlerinin ise her yarıyıl başında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı ilgili meslek odalarıyla müştereken yapılarak raporlarının kamuoyuna açıklanması zorunlu kılınmaktadır.

MADDE 2- Madde ile, 351 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine eklenen fıkralar vasıtasıyla; yükseköğrenim öğrencilerine ödenen aylık burs ve öğrenim kredisi tutarlarının enflasyon karşısında erimesini önlemek amacıyla net asgari ücrete endekslenmesi sağlanmaktadır. Buna göre aylık burs ve kredi tutarı; ön lisans ve lisans öğrencileri için net asgari ücretin yüzde kırkından, yüksek lisans öğrencileri için yüzde altmışından ve doktora öğrencileri için yüzde sekseninden az olamayacaktır. Ayrıca hanehalkı kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin üçte birinin altında bulunan ihtiyaç sahibi öğrencilere öğrenim kredisi yerine doğrudan karşılıksız burs tahsis edilmesi zorunlu hale getirilmektedir.

MADDE 3- Madde ile, 351 sayılı Kanunun 16 ncı ve 17 nci maddelerinde değişiklik yapılarak; öğrenim kredisi borcunun geri ödeme başlangıcı mezuniyetten itibaren iki yıllık süreye değil, borçlunun sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak net asgari ücretin en az iki katı tutarında düzenli bir gelirle çalışmaya başlaması şartına bağlanmaktadır. İşsiz geçen dönemlerde veya gelirin bu sınırın altında kaldığı hallerde kredi taksitlerinin herhangi bir başvuru aranmaksızın kendiliğinden erteleneceği ve öğrenim kredisi borçlarından dolayı mezunların banka hesaplarına elektronik haciz uygulanamayacağı hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURT HİZMETLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

"Bakanlığa bağlı yükseköğrenim öğrenci yurtlarında barınan öğrencilerin tamamına, eğitim öğretim dönemi boyunca sabah kahvaltısı, öğle ve akşam yemeğinden oluşan günde üç öğün ücretsiz, sağlıklı ve dengeli beslenme hizmeti sunulur.

Ailesinin ikamet ettiği il dışında örgün yükseköğrenim gören ve süresi içinde Bakanlık yurtlarına başvurduğu halde kontenjan yetersizliği nedeniyle yurda yerleştirilemeyen öğrencilere, kamu yurduna yerleştirilinceye veya normal öğrenim süresi sona erinceye kadar, her ay yürürlükteki net asgari ücretin üçte biri tutarında geri ödemesiz kira ve barınma desteği ödenir.

Bakanlığa bağlı veya Bakanlıkça denetlenen tüm yükseköğrenim öğrenci yurtlarında; deprem dayanıklılığı, yangın algılama ve söndürme sistemleri, elektrik tesisatı ve asansör güvenliği denetimleri her eğitim öğretim yarıyılı başlamadan en az on beş gün önce Bakanlık teknik personeli ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı ilgili meslek odalarının görevlendireceği uzman mühendisler tarafından müştereken gerçekleştirilir. Denetim raporları yurt müdürlüklerinin ilan panolarında ve Bakanlığın resmî internet sitesinde kamuoyunun erişimine açık olarak yayımlanır."

MADDE 2- 351 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

"Yükseköğrenim öğrencilerine 3/3/2004 tarihli ve 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanun ve bu Kanun uyarınca her ay ödenecek burs ve öğrenim kredisi tutarı; ön lisans ve lisans öğrencileri için yürürlükteki aylık net asgari ücretin yüzde kırkından, yüksek lisans öğrencileri için yüzde altmışından, doktora öğrencileri için ise yüzde sekseninden az olamaz. Asgari ücrette yıl içinde yapılan artışlar, yürürlük tarihinden itibaren burs ve öğrenim kredisi tutarlarına aynı oranda yansıtılır.

Yükseköğrenim programlarına kayıt yaptıran öğrencilerden, hanehalkı içinde kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin üçte birinin altında olanlar ile yetim, öksüz, engelli veya şehit ve gazi yakını olan öğrencilere, kontenjan sınırlaması uygulanmaksızın geri ödemeli öğrenim kredisi yerine doğrudan geri ödemesiz burs tahsis edilir."

MADDE 3- 351 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 17 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Öğrenim kredisi borcu; öğrencinin öğrenim gördüğü öğretim kurumundan normal öğrenim süresinin bitiminde veya herhangi bir sebeple ayrılmasından sonra, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başladığı ve aylık net gelirinin yürürlükteki net asgari ücretin iki katına ulaştığı tarihten bir yıl sonra başlamak üzere, kredi aldığı süredeki aylık taksit sayısı kadar ayda ve faizsiz olarak ödenir."

"Madde 17 – Kredi borçlusunun işsiz kalması veya aylık net gelirinin net asgari ücretin iki katının altına düşmesi halinde, borçlunun yazılı veya elektronik başvurusu aranmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları esas alınarak borç taksitleri gelir şartı yeniden sağlanıncaya kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmaksızın kendiliğinden ertelenir. Öğrenim kredisi borçlarından dolayı borçluların maaş, ücret veya banka hesapları üzerine 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca elektronik haciz uygulanamaz."

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.